

УКАЗАННІ

да афармлення і вядзення класнага журнала

1. Дадзены класны журнал вядзецца ва ўстанове адукацыі, якая рэалізуе адукацыйную праграму базавай адукацыі ў V–IX класах, адукацыйную праграму сярэдняй адукацыі ў X–XI (XII) класах (далей – адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі), адукацыйную праграму спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі ў V–XI (XII) і VI–XII (XIII) класах, адукацыйную праграму спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі для асоб з інтэлектуальнай недастатковасцю ў VI–XII класах (далей – адукацыйныя праграмы спецыяльнай адукацыі), і прызначаны для ўліку ходу адукацыйнага працэсу, наведвання вучнямі вучэбнай заняткаў, вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў і ацэнкі іх паводзін у навучальным годзе, іншых звестак.

2. Пры наяўнасці ва ўстанове адукацыі паралельных класаў у класным журнале адпаведнага класа, які абазначаецца рымскімі або арабскімі лічбамі, указваецца літара. Напрыклад: 5 «А» клас, V «В» клас.

3. Старонкі класнага журнала, якія прызначаны для ўліку ходу адукацыйнага працэсу, наведвання вучнямі вучэбных заняткаў, вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбных прадметах, размяркоўваюцца ў адпаведнасці з вучэбным планам установы адукацыі і парадкам дзялення класаў на групы, што вызначаецца палажэннямі аб установе агульнай сярэдняй адукацыі, спецыяльнай агульнаадукацыйнай школе (спецыяльнай агульнаадукацыйнай школе-інтэрнаце), дапаможнай школе (дапаможнай школе-інтэрнаце). Напрыклад, правядзенне фронтальных лабараторных работ па вучэбным прадмеце «Фізіка», практычных работ па вучэбным прадмеце «Хімія» у групах, на якія дзеліцца VII–XI (XII) класы, і вынікі ацэнкі вучэбнай дзейнасці вучняў афармляюцца на дадаткова выдзеленых старонках у класным журнале па адпаведным вучэбным прадмеце.

Улік ходу адукацыйнага працэсу, наведвання вучнямі вучэбных заняткаў, што ажыццяўляюцца ў групах, на якія дзеліцца класы, вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбных прадметах, змест якіх накіраваны на развіццё здольнасцяў вучняў у галіне асобных відаў мастацтва, у базавай школе-каледжы мастацтваў, сярэдняй школе-каледжы мастацтваў, гімназіі-каледжы мастацтваў, а таксама ўлік карэкцыйных заняткаў і наведвання іх вучнямі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця вядзецца ў гэтым журнале.

4. Класны кіраўнік, настаўнікі, якія ажыццяўляюць адукацыйны працэс па вучэбных прадметах у адпаведным класе, вядуць класны журнал на беларускай і (або) рускай мове ў залежнасці ад мовы (моў) навучання і выхавання ва ўстанове адукацыі (беларускай і (або) рускай мове), акрамя старонак, якія адведзены для ўліку ходу адукацыйнага працэсу, вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбных прадметах «Беларуская мова», «Беларуская літаратура» (вядуцца на беларускай мове), «Руская мова», «Руская літаратура» (вядуцца на рускай мове). Ва ўстановах адукацыі, у якіх навучанне і выхаванне ажыццяўляецца на мове нацыянальнай меншасці, класны журнал вядзецца на адной з дзяржаўных моў.

5. Спіс вучняў класа (груп, на якія дзеліцца клас) запаўняецца ў алфавітным парадку.

У класах інтэграванага навучання і выхавання вучні з асаблівасцямі развіцця ўключаюцца ў спіс вучняў класа.

6. Назвы вучэбных прадметаў, у тым ліку і пры запаўненні раскладу вучэбных заняткаў, пішуцца з малой літары. Напрыклад: *беларуская мова, руский язык, английская мова, літоўская мова.*

7. На левай старонцы класнага журнала, адведзенай для ўліку вучэбных заняткаў, наведвання вучнямі

вучэбных заняткаў і вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па адпаведным вучэбным прадмеце, дата правядзення вучэбных заняткаў запісваецца лічбамі: (01.09). Двойчы робіцца запіс, калі аб'ядноўваюцца вучэбныя заняткі па гэтым вучэбным прадмеце.

Літарай «н» адзначаецца адсутнасць вучня на вучэбных занятках, насупраць прозвішча і ўласнага імя вучня, які асвойвае змест адукацыйнай праграмы базавай (сярэдняй) адукацыі ў адпаведнасці з індывідуальным вучэбным планам, робіцца запіс – «вывучае самастойна ў адпаведнасці з індывідуальным вучэбным планам» (пры неабходнасці дапускаецца скарачэнне слоў у адпаведнасці з правіламі арфаграфіі і пунктуацыі). Насупраць прозвішча і ўласнага імя вучня, які вызвалены ад вывучэння вучэбнага прадмета, робіцца запіс:

вызвалены або вызвалена

(які па стане здароўя аднесены да спецыяльнай медыцынскай групы або да групы лячэбнай фізічнай культуры, робіцца запіс – «СМГ» або «ЛФК»), а таксама выстаўляюцца адзнакі па выніках бягучай, прамежкавай і выніковай атэстацыі вучняў.

8. На правай старонцы класнага журнала, адведзенай для ўліку зместу вучэбнага прадмета, які асвойваецца на вучэбных занятках у адпаведнасці з вучэбнай праграмай гэтага вучэбнага прадмета, самастойнай дзейнасці, запісваецца дата правядзення і з вялікай літары тэма вучэбных заняткаў у радках графы «Змест вучэбных заняткаў». Віды заданняў для самастойнага выканання запісваюцца з вялікай літары ў радках графы «Дамашняе заданне». Кропка не ставіцца пасля напісання назвы тэмы вучэбных заняткаў, віда работы, заданняў для самастойнага выканання. Тэма вучэбных заняткаў і від работы запісваюцца ў два радкі ў адведзеным для гэтага радку, калі яны не змяшчаюцца на адным. Пры запісе тэмы, віда работы дапускаецца скарачэнне слоў у адпаведнасці з правіламі арфаграфіі і пунктуацыі. Напрыклад:

Лабараторная работа «Вывучэнне нераўнамернага руху» або Лабараторная работа № 1 (Лаб. раб. № 1).

У класах інтэграванага навучання і выхавання пры несупадзенні тэм, якія вывучаюць вучні з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця на вучэбных занятках, тэмы вучэбных заняткаў запісваюцца ў два радкі ў адпаведным радку графы «Змест вучэбных заняткаў».

Калі праводзяцца падвоеныя вучэбныя заняткі па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура», «Руская мова» і «Руская літаратура», «Родная мова нацыянальнай меншасці» і «Літаратура нацыянальнай меншасці» па адной тэме, гэта фіксуецца на абедзвюх старонках класнага журнала з указаннем даты двойчы.

Калі аб'ядноўваюцца вучэбныя заняткі на выкананне навучальнай работы (пераказ, пераклад, сачыненне і іншыя віды работ) для падрыхтоўкі да адпаведнага віду работы і для яе выканання, то запісы ў радку графы «Змест вучэбных заняткаў» афармляюцца наступным чынам: Падрыхтоўка да напісання пераказу (перакладу, сачынення) і ўказваецца назва (тэма) «___» і Пераказ (пераклад, сачыненне) і ўказваецца назва (тэма) «___». Пры напісанні кантрольнага пераказу (перакладу, сачынення) запіс афармляецца: Кантрольны пераказ (пераклад, сачыненне) з указаннем назвы (тэмы).

Па вучэбным прадмеце «Замежная мова» пры запаўненні радкоў графы «Змест вучэбных заняткаў» назва вуснай тэмы запісваецца адзін раз у адпаведнасці

з вучэбнай праграмай па замежных мовах. У межах вуснай тэмы паслядоўна адзначаецца канкрэтная сітуацыя маўлення і дзейнасць вучняў па авалодванні відамі маўленчай дзейнасці (гаварэнне, чытанне, успрыманне і разуменне мовы на слых, пісьмо/пісьмовае маўленне). Напрыклад: *Распределение обязанностей в семье. Говорение* (у класным журнале ўстановы адукацыі, у якой навучанне і выхаванне ажыццяўляецца на рускай мове).

Дапускаецца адзначаць моўны матэрыял, які прапісаны ў вучэбнай праграме па замежных мовах на адпаведнай замежнай мове. Напрыклад: *Роля сям'і ў грамадстве. Present Simple* (у класным журнале ўстановы адукацыі, у якой навучанне і выхаванне ажыццяўляецца на беларускай мове).

Пры запаўненні радкоў графы «Дамашняе заданне» таксама дапускаецца скарачэнне слоў у адпаведнасці з правіламі арфаграфіі і пунктуацыі. Напрыклад:

Пр. 125 (Упр. 125)

Ст. 15, 16, 18 (Стр. 15, 16, 18)

§ 15, 16, ст. 34–39 (§ 15, 16, стр. 34–39)

Калі вучням даецца заданне на паўтарэнне, то гэта ўказваецца ў радку графы «Дамашняе заданне». Напрыклад:

Паўтарэнне. Правапіс о, а, э. Пр. 116.

Пры запаўненні радка графы «Дамашняе заданне» па вучэбным прадмеце «Фізічная культура і здароўе» запісы робяцца з указаннем практыкаванняў (комплексаў практыкаванняў), тэарэтычных заданняў і абавязковай даты кантролю самога задання.

9. Адзнакі па выніках бягучага кантролю, тэматычнага кантролю выстаўляюцца ў графе, якая адпавядае даце іх правядзення. Калі аб'ядноўваюцца вучэбныя заняткі пры правядзенні лабараторных і кантрольных работ, адзнакі выстаўляюцца ў другім радку.

Адзнакі за сачыненне па вучэбных прадметах «Беларуская літаратура», «Руская літаратура», «Літаратура нацыянальнай меншасці» ў X–XI (XII) класах выстаўляюцца па літаратуры і па мове.

Калі на напісанне сачынення па літаратуры аб'ядноўваюцца вучэбныя заняткі, адзнака па мове выстаўляецца без указання даты (запіс «Сачыненне па літаратуры» на правай старонцы класнага журнала таксама робіцца без указання даты). Калі на напісанне сачынення аб'ядноўваюцца вучэбныя заняткі па мове і літаратуры, то запіс і выстаўленне адзнак робіцца адпаведна на абедзвюх старонках журнала з указаннем даты на кожнай.

Па вучэбных прадметах «Беларуская мова», «Руская мова», «Родная мова нацыянальнай меншасці» пры напісанні пераказу з дадатковым заданнем, на які адводзіцца два вучэбныя заняткі, першыя дзве адзнакі праз дроб выстаўляюцца ў першым радку, а адзнака за дадатковае заданне выстаўляецца ў другім радку.

Пры напісанні дамашняга сачынення і іншых творчых работ адзнака за работу выстаўляецца на той дзень, калі давалася заданне, або на той, калі адбылася абарона творчай работы.

10. Без пропуску радка:

выстаўляюцца адзнакі за вучэбную чвэрць пасля запісу даты апошніх вучэбных заняткаў; вядзецца ўлік вучэбных заняткаў наступнай чвэрці; выстаўляецца гадавая адзнака пасля адзнакі за чацвёртую чвэрць;

выстаўляюцца экзаменацыйныя і выніковыя адзнакі па вучэбным прадмеце, па якім праводзіцца выпускны экзамен.

Па вучэбным прадмеце «Фізічная культура і здароўе» перад адзнакай за чвэрць выдзяляюцца радкі, у якія

выстаўляюцца адзнакі па выніках засваення зместу раздзелаў вучэбнай праграмы «Веды», «Дамашняе заданне», «Асновы відаў спорту», «Узровень фізічнай падрыхтаванасці» (над адпаведным радком замест даты робіцца запіс: веды; дам. зад.; асн. від. спорт.; узр. фіз. падр.).

11. Старонкі класнага журнала, што адведзены на вучэбныя прадметы, па якіх адукацыйны працэс ажыццяўляецца ў групах, могуць выкарыстоўвацца і для ўліку правядзення факультатыўных заняткаў, заняткаў па фізічнай рэабілітацыі і музыкальна-рытмічных заняткаў (для вучняў санаторных школ-інтэрнатаў), а таксама для ўліку карэкцыйных заняткаў.

Улік правядзення факультатыўных заняткаў у групе, якая сфарміравана з вучняў паралельных або розных класаў, вядзецца ў класным журнале таго класа, у саставе групы якога больш вучняў.

12. Улік правядзення вучэбна-палявых збораў, практыкі (медыцынскай, творчай) ажыццяўляецца на старонках класнага журнала, якія адведзены на адпаведныя вучэбныя прадметы.

13. Старонкі класнага журнала, якія адведзены для ўліку правядзення факультатыўных заняткаў, у тым ліку па асновах бяспекі жыццядзейнасці, стымулюючых, падтрымліваючых заняткаў, грамадска карыснай працы, запаўняюцца настаўнікам, які праводзіць адпаведныя заняткі.

14. Старонкі класнага журнала «Паказчыкі фізічнай падрыхтаванасці вучняў» запаўняюцца настаўнікам, які ажыццяўляе адукацыйны працэс па вучэбным прадмеце «Фізічная культура і здароўе».

15. Старонкі класнага журнала «Улік арганізацыйна-выхаваўчай работы», «Звесткі аб засваенні вучнямі зместу адукацыйнай праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі», вучэбных праграм факультатыўных заняткаў, «Агульныя звесткі аб вучнях», «Зводная ведамасць уліку вынікаў вучэбнай дзейнасці і паводзін вучняў», «Улік вучняў, якія выязджаюць на аздараўленне на працягу навучальнага года і ў перыяд канікул» запаўняюцца класным кіраўніком.

16. Старонка класнага журнала «Улік гадзін дадатковага кантролю вучэбнай дзейнасці вучняў» вядзецца настаўнікам, якім выдзелены гадзіны дадатковага кантролю вучэбнай дзейнасці вучняў гэтага класа.

17. У выпадку памылковага выстаўлення адзнакі выпраўленне праводзіцца наступным чынам: няправільна пастаўленая адзнака ў радку закрэсліваецца, побач выстаўляецца правільная адзнака, унізе старонкі робіцца запіс: «Адзнака вучню (указваецца прозвішча і ўласнае імя) выпраўлена з (указваецца адзнака) на (указваецца адзнака)». Далей ставіцца подпіс настаўніка і дата.

18. Усе запісы ў класным журнале павінны рабіцца акуратна, разборліва, ручкай з пастай сіняга або фіялетавага колеру (па рашэнні ўстановы адукацыі). Класны журнал пасля заканчэння навучальнага года захоўваецца ва ўстанове адукацыі на працягу пяці гадоў. Зводная ведамасць уліку вынікаў вучэбнай дзейнасці і паводзін вучняў – 25 гадоў.

19. Старонка «Кантроль за вядзеннем класнага журнала» вядзецца кіраўніком установы адукацыі або ўпаўнаважанай ім асобай.